

Mänttä-Vilppulan kaupungin lausunto koskien työryhmämietintöä hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Kaupunginhallitus 17.02.2025 § 54
118/00.01.03/2025

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan hankintalainsäädännön muutoksia pääministeri Petteri Orpon hallituksen hankintalakiin liittyvien hallitusohjelmakirjausten mukaisesti. Työryhmä on luovuttanut hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksensa työ- ja elinkeinoministeriölle tammikuussa 2025.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on useita hankintalakiin liittyviä kirjauksia. Hallitusohjelman jaksossa 6.2 Reilumman kilpailun Suomi todetaan, että hallitus tavoittelee keskipitkällä aikavälillä julkisista hankinnoista merkittävää kustannussäästöä turvatakseen laadukkaat palvelut. Työryhmän toimesta on valmisteltu luonnos hallituksen esitykseksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta.

Tavoitteet

Hallituksen esityksen tavoitteena on parantaa julkisten hankintojen tehokkuutta ja kustannussäästöjä sekä turvata laadukkaat julkiset palvelut. Hankintalakia uudistetaan muun muassa edistämällä markkinakartoitusta ja hankinnan huolellista valmistelua. Hallitusohjelman mukaisesti ehdotuksessa esitetään sidosyksiköiden käytön rajoittamista hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusosuutta koskeva vaatimus (10 prosenttia). Esityksellä pyritään lisäämään erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia julkisiin tarjouskilpailuihin sekä parannetaan hankintojen vastuullisuutta ja edistetään huoltovarmuuden ja turvallisuuden toteutumista myös sopimuskauden aikana. Ehdotuksella ajatellaan parannettavan myös hankintojen valvontaa.

Hallitusohjelmakirjausten toteuttamisen lisäksi mietinnössä esitetään tehtäväksi hankintalakiin ja erityisalojen hankintalakiin sekä rikosrekisterilakiin eräitä säädöshuoltoon liittyviä muita muutoksia. Lait on tarkoitettu tulevan voimaan 1.1.2026.

Kuntaliittoon julkaissut oman lausuntoluonnoksensa lain uudistamisesta, pyytää kommentteja lausuntoluonnokseen 28.2.2025 mennessä sekä esittää, että kunnat voivat hyödyntää lausuntoluonnosta omassa kannanmuodostuksessaan. Kuntaliitto on koko työryhmäkäsittelyn ajan vastustanut omistussuuteen liittyvää rajoitusta, koska sen asettamisen peruste ei ole selvillä eikä sen vaikutuksia ole selvitetty. Kuntaliitto ei vastusta sidosyksiköiden käytön tiukempaa valvontaa ja pitää hyvänä, että väärinkäytöksiin on puututtu. Kuitenkin työryhmämietinnössä nyt esitetty

mekanismi on kuntaliiton käsityksen mukaan liian rajaava, eikä mahdollista erilaisten toimialojen, kuntien ja käytännön tilanteiden ottamista huomioon.

Lausunnot työryhmämietinnöstä pyydetään toimittamaan viimeistään 11.3.2025 Lausuntopalvelu.fi:n kautta.

Kuntaliiton lausuntopohjan perusteella valmisteltu lausuntoluonnos on liitteenä.

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintojohtaja Anitta Hietaniemi
anitta.hietaniemi(at)taidekaupunki.fi, p. 044 097 9202

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Anne Heusala
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää 1. antaa liitteen mukaisen lausunnon 2. määrää hallintojohtajan tallentamaan lausunnon Lausuntopalvelu.fi-sovellukseen 11.3.2025 mennessä.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.